

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ชาณุฯ บ้านเรา)

เล่มที่ ๕

กรนก ดลังเงิน

โรงเรียนชาณุวิทยา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานุกๆ บ้านเรา)
ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นเพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระที่ ๑ การอ่าน ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม ๑/๒ การ
อ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝน การทำแบบฝึกที่หลากหลายและ
เพียงพอกับขีดความสามารถในการพัฒนา แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนี้ได้
ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อจับใจความในเรื่องที่อ่านแล้ว
สามารถจับใจความในเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

ผู้จัดทำหวังว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มที่ ๕ เรื่องการอ่านจับ
ใจความสำคัญสารคดี (ขานุกๆ บ้านเรา) นี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนได้เป็น
อย่างดี ขอขอบคุณเจ้าของตำรา เอกสาร สื่อต่าง ๆ ที่นำมาอ้างอิงเพื่อความสมบูรณ์ของแบบ
ฝึกทักษะ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนสนับสนุนให้คำแนะนำ คำปรึกษา เพื่อนครู พี่ ๆ น้อง ๆ ที่
เป็นกำลังใจ จนทำให้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเล่มนี้เรียบร้อย นำไปใช้ให้
เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและพัฒนาการ
อ่านจับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรกนก คลังเงิน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจง	๑
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะ (สำหรับครู)	๒
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะ (สำหรับนักเรียน)	๓
สาระสำคัญ	๔
ตัวชี้วัด	๔
จุดประสงค์	๕
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	๕
เนื้อหา	๕
แบบทดสอบก่อนเรียน	๖
ความหมายและรูปแบบของสารคดี	๑๐
องค์ประกอบของสารคดี	๑๑
ประเภทของสารคดี	๑๒
ลักษณะของสารคดี	๑๓
ภาษาสารคดี	๑๔
โวหารที่ใช้ในสารคดี	๑๕
แบบฝึกทักษะที่ ๑ หลวงพ่อโต	๑๖
แบบฝึกทักษะที่ ๒ บ้านแสนตอ	๑๙
แบบฝึกทักษะที่ ๓ ดินแดนประพาสต้น	๒๑
แบบฝึกทักษะที่ ๔ ชุมชนโบราณเขากะล่อน	๒๓
แบบฝึกทักษะที่ ๕ ขาณุฯ กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	๒๕
แบบฝึกทักษะที่ ๖ วัดสิงคาราม	๒๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
แนวคำตอบแบบฝึกทักษะ	๓๑
แบบทดสอบหลังเรียน	๓๘
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๔๑
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๔๒
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	๔๓
ตารางบันทึกคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	๔๔
บรรณานุกรม	๔๕

คำชี้แจง

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับ
นักเรียน มีจำนวนทั้งหมด ๕ เล่ม

เล่มที่ ๑ เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

เล่มที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

เล่มที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก

เล่มที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทกวีหรือกรอน

เล่มที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานูๆ บ้านเรา)

๒. แบบฝึกทักษะแต่ละเล่มมีจุดประสงค์และเนื้อหาสอดคล้องกับแผนการจัดการ
เรียนรู้ ในคู่มือฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๓. ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรมของแบบฝึกทักษะแต่ละเล่มเสร็จสมบูรณ์
ในตัวเอง ผู้เรียนสามารถใช้ได้ด้วยตนเอง

๔. ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองด้วยการตรวจคำตอบจากแนวคำตอบในเล่ม

**คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
(สำหรับครู)**

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีแบบฝึกทักษะทั้งหมด ๕ แบบฝึก ครูผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

๑. เตรียมและศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนที่จะให้นักเรียนได้ปฏิบัติ
กิจกรรมในแบบฝึกทักษะ

๒. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงตัวชี้วัดที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้จากการใช้แบบฝึก
ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เพื่อให้นักเรียนได้ประโยชน์สูงสุดจากการทำแบบฝึกทักษะ

๓. ในการทำกิจกรรมครูต้องตระหนักอยู่เสมอว่า ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด
เช่น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การตรวจแบบฝึกด้วยตนเอง การผลัดเปลี่ยนกับสมาชิก
ในห้องเรียนในการตรวจความถูกต้องของการทำแบบฝึกทักษะ ตลอดจนการบันทึกคะแนน
และการเปรียบเทียบพัฒนาการของตนเอง

๔. ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับนักเรียนในหน้าถัดไป โดยครู
เป็นผู้ให้คำปรึกษา

๕. ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งควรบันทึกผลคะแนนเพื่อการพัฒนาและ
ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน

๖. ครูควรแจ้งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งหมด เมื่อเรียนแบบฝึกทักษะครบทั้ง ๕ เล่ม

**คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
(สำหรับนักเรียน)**

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีแบบฝึกทักษะทั้งหมด ๕ แบบฝึก ให้นักเรียนอ่านคำแนะนำการใช้
และปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อน
๒. อ่านคำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ
๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๕ นาที ลงในกระดาษคำตอบ
จากนั้นตรวจคำตอบจากเฉลยส่งให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง แล้วบันทึกผลคะแนนลงใน
แบบบันทึกท้ายเล่ม
๔. ศึกษาเนื้อหาสาระ ทำความเข้าใจ หลักการ ความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
๕. บันทึกคะแนนที่ได้ลงในแต่ละแบบฝึก
๖. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๕ นาที ส่งให้ครูตรวจแล้ว
บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนท้ายเล่ม
๗. คู่มือพัฒนาการสอบหลังเรียนของนักเรียนเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าหรือ
พัฒนาการของตนเองกับการประเมินผลก่อนเรียน
๘. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจาก
สารคดี (ขานูฯ บ้านเรา) นี้จะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนถ้านักเรียนตั้งใจทำแบบฝึกทักษะ
ตามขั้นตอนและมีความมุ่งมั่นซื่อสัตย์ต่อตนเอง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี (ขานูฯ บ้านเรา)

สาระสำคัญ

การอ่านสารคดีทำให้เราได้รับความรู้ ความคิด เนื้อหาที่ได้จากข้อเท็จจริงและแหล่งที่มา สารคดีที่มีคุณภาพต้องมีการเลือกสรรคำมาให้เหมาะสม ทั้งยังต้องอ้างอิงที่มาแน่นอน มีหลักฐาน การอ่านจับใจความสารคดีจะทำให้เรามีความรู้ ความคิดที่เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๑

การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑

ม ๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

๑. จับใจความสำคัญจากสารคดี
๒. ตอบคำถามของสารคดีที่อ่านได้

สมรรถนะสำคัญของ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
  - ทักษะการคิดวิเคราะห์
  - ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึง

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. ความมุ่งมั่นในการทำงาน

เนื้อหา

๑. ความหมายและรูปแบบการเขียนสารคดี
๒. องค์ประกอบของสารคดี
๓. ประเภทของสารคดี
๔. ลักษณะของสารคดี
๕. ภาษาสารคดี
๖. โวหารที่ใช้ในการเขียนสารคดี

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานูฯ บ้านเรา)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สารคดี หมายถึง

- ก. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเป็นข้อเท็จจริง พัฒนาความรู้ สติปัญญา
- ข. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเป็นการแสดงความคิด พัฒนาความรู้ สติปัญญา
- ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นบนโลกปัจจุบัน
- ง. ข่าวสาร เอกสาร หนังสือที่ให้ความรู้ พัฒนาอารมณ์ สังคม

๒. ข้อใดเป็นประเภทของสารคดี

- ก. สารคดีนวนิยาย
- ข. สารคดีท่องเที่ยว
- ค. สารคดีวิชาการ
- ง. สารคดีประวัติศาสตร์

๓. องค์ประกอบของสารคดี ประกอบด้วยอะไรบ้าง

- ก. เนื้อหา ชื่อเรื่อง สรุป
- ข. เนื้อหา ความคิด วิเคราะห์เสนอ
- ค. คำนำ ตัวละคร วิเคราะห์เสนอ
- ง. คำนำ เนื้อหา สรุป

๔. สารคดีเรื่อง “ขานูฯบ้านเรา” จัดเป็นสารคดีประเภทใด

- ก. สารคดีวิชาการ
- ข. สารคดีทั่วไป
- ค. สารคดีชีวประวัติ
- ง. สารคดีภูมิปัญญา

๕. สารคดีเรื่อง “ชีวิตหญิงในเรือนจำ” น่าจะเป็นสารคดีให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร

- ก. คุณธรรมจริยธรรมนำชีวิต
- ข. การใช้ชีวิตที่สุขสบาย
- ค. การใช้ชีวิตในคุก
- ง. การเปลี่ยนแปลงของคนในโลก

๖. สารคดีที่มีคุณภาพต้องเน้นความสำคัญเรื่องใด

- ก. การเลือกสรรถ้อยคำ
- ข. การใช้คำหลากหลาย
- ค. การใช้คำที่มีการเปรียบเทียบ
- ง. การใช้คำที่เป็นปัจจุบัน

อ่านบทความเรื่อง ประชาคมอาเซียน แล้วตอบคำถามข้อ ๗ – ๘

ประชาคมอาเซียน

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ มีประเทศสมาชิกรวม ๑๐ ประเทศ แบ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม ๖ ประเทศ คือ บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ ๔ ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม หรือเรียกสั้น ๆ ว่ากลุ่ม CLMV (Cambodia, Lao, Myanmar, Vietnam)

“ประชาคมอาเซียน” เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบมาถึงภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือการทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

สัญลักษณ์ของอาเซียน ได้แก่ รวงข้าวสีเหลือง ๑๐ ต้น เป็นตัวแทนของประเทศสมาชิกทั้ง ๑๐ ประเทศที่ร่วมก่อตั้งอาเซียนเคยคาดฝันไว้ว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง ๑๐ ประเทศนี้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรภาพ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ขณะที่วงกลมที่อยู่รอบรวงข้าวนั้นแสดงถึงความเป็นเอกภาพ ความเป็นหนึ่งเดียวและความสมานฉันท์ของอาเซียน

๗. ประชาคมอาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อเหตุใดเป็นสำคัญ

- ก. ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง
- ข. ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ
- ค. ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสังคม
- ง. ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

๘. สัญลักษณ์ของอาเซียน คือ

- ก. รวงข้าวสีฟ้าบนพื้นสีแดงวงกลมสีขาวและน้ำเงิน
- ข. รวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงวงกลมสีขาวและน้ำเงิน
- ค. รวงข้าวสีแดงบนพื้นสีฟ้าวงกลมสีขาวและน้ำเงิน
- ง. รวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีฟ้าวงกลมสีขาวและน้ำเงิน

๙. ข้อใดกล่าวถึงสีของสัญลักษณ์อาเซียนไม่ถูกต้อง

- ก. สีน้ำเงิน หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ข. สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
- ค. สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
- ง. สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

๑๐. ลักษณะของสารคดีที่ดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

- ก. เนื้อเรื่องมีความยาวไม่มาก ไม่น่าเบื่อ อ่านง่าย
- ข. เนื้อเรื่องเน้นความบันเทิงเป็นหลัก ไม่ล้าสมัยจำกัดเวลา
- ค. จำกัดเนื้อเรื่องในการเขียน เน้นแต่เรื่องมีสาระบันเทิงนำมาเขียน
- ง. เนื้อเรื่องมีสาระประโยชน์ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด ไม่ค่อยล้าสมัยไม่จำกัดเวลา

สารคดี

สารคดีมีเนื้อหาหลายชนิด
ได้ความรู้รื่นเริงบันเทิงใจ
มีเนื้อหาหลากหลายมาผนวก
วิเคราะห์ความตามปัญญาสารพัน

นำความคิดเร้าร้อนขึ้นสดใส
ฉันทึ่งไฟใจสมานอ่านทุกวัน
ล้วนสะดวกอ่านได้ให้สุขสันต์
ชั่วชีวิตนั้นอ่านได้ไม่เบื่อเลย

กรกนก คลั่งเงิน ผู้ประพันธ์

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสารคดี

ความหมายของสารคดี

สารคดี หมายถึง วรรณกรรมหรืองานเขียนสร้างสรรค์ประเภทร้อยแก้ว ซึ่งเป็นเรื่องราวที่มีเนื้อหาเป็นข้อเท็จจริง พัฒนาความรู้ สติปัญญา เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีตัวตนจริง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มีเจตนาเบื้องต้นในการให้สาระความรู้ ความคิด โดยไม่ใช่จินตนาการและอารมณ์ผสมผสานลงไป ทั้งนี้ต้องมีกลวิธีการเขียนให้เกิดความเพลิดเพลินมุ่งเสนอความรู้ที่น่าสนใจและความเพลิดเพลินในการอ่าน โดยมีการใช้ภาษาที่ทันสมัย คมคาย งดงามเร้าความสนใจ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคล หรือสถานการณ์

รูปแบบการเขียนสารคดี

สารคดีมีรูปแบบการเขียนหลายลักษณะที่นิยมคือ ความเรียง บทความ บันทึกรายวันหรืออนุทิน จดหมายโต้ตอบ บทสัมภาษณ์ พงศาวดาร ตำนาน ตำรา หนังสือสอนศาสนา จดหมายเหตุ ประกาศของทางราชการ คอลัมน์ประจำ หนังสือพิมพ์

ในปัจจุบันนิยมเขียน สารคดีที่มีรูปแบบเป็นบันเทิงคดีเพิ่มขึ้น คือ สารคดีที่นำเรื่องราวที่เป็นเรื่องจริงมาเขียนแบบ เรื่องสั้น หรือนวนิยาย มีตัวละครบทสนทนาฉาก มีการดำเนินเรื่องที่รวดเร็ว ชวนติดตาม ทำให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้อ่าน

องค์ประกอบของสารคดี

องค์ประกอบของสารคดี

๑. คำนำ คือ การเริ่มต้นเรื่องโดยการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องที่จะเขียนนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร เป็นการเสนอทรรศนะอย่างกว้าง ๆ ไว้ก่อน ไม่ต้องอธิบายอย่างละเอียด และไม่ต้องเขียนยาวมากนัก มีเพียงย่อหน้าเดียว ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านให้ได้ทราบข้อมูลเรื่องที่น่าน่ารู้และน่าสนใจ

๒. เนื้อเรื่อง คือ การขยายเนื้อความให้ผู้อ่านได้ทราบข้อมูล รายละเอียด โดยอาจแทรกสถิติ ตัวอย่างประกอบ เพื่อความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น การเขียนเนื้อเรื่องอาจมีหลายย่อหน้า

๓. สรุป คือ การเขียนข้อความในตอนท้ายของเรื่อง ผู้เขียนต้องใช้ศิลปะในการสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน อาจใช้กลวิธีอย่างเช่น สรุปโดยใช้สำนวน คำพังเพย หรือ คำคม หรือทิ้งท้ายด้วยคำถามที่น่าสนใจ การเขียนสรุปควรมีเพียงย่อหน้าเดียว

ประเภทของสารคดี

๑. สารคดีวิชาการ

เป็นเรื่องที่ให้ความรู้วิชาการ
แขนงต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์
เกษตรศาสตร์ ศาสนศาสตร์

๒. สารคดีทั่วไป

เป็นเรื่องที่ให้ความรู้และความ
รอบรู้ทั่ว ๆ ไป เช่น การท่องเที่ยว
การเล่นกีฬา งานอดิเรก สงคราม
สัตว์ต่าง ๆ อุบัติเหตุ ประเพณี
วัฒนธรรม การทำขนม ตัดเย็บ
เสื้อผ้า การออกกำลังกาย

ประเภท ของสารคดี

๓. สารคดีชีวประวัติ

เป็นการเขียนเกี่ยวกับบุคคลที่มี
ชื่อเสียงหรือบุคคลที่มีความสามารถ
เป็นพิเศษ ผู้เขียนจะต้องมีข้อมูล
อย่างถูกต้อง ให้ความเป็นธรรม
ปราศจากอคติลำเอียง เขียนโดยการ
ไปสัมภาษณ์เจ้าของประวัติหรือผู้ที่
เกี่ยวข้องกับผู้นั้น แล้วนำเอาสิ่งที่เป็
นสาระมาเขียนไว้ เพื่อให้เกิดความรู
ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน

ลักษณะของสารคดี

ลักษณะของสารคดี

๑. เนื้อเรื่องมีสาระประโยชน์ เรื่องราวที่เป็นเรื่องจริง ข้อเท็จจริง เป็นงานเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด
๒. เนื้อเรื่องไม่จำกัดว่าจะเป็นเรื่องใด ถ้าเห็นว่าเนื้อหาอันมีสาระบันเทิงก็สามารถนำมาเขียนได้
๓. การใช้สำนวนภาษาสร้างความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน และผ่อนคลายความตึงเครียดในชีวิตประจำวัน
๔. สารคดีเป็นเรื่องราวที่ไม่ค่อยล้ำสมัย ไม่มีการจำกัดกาลเวลาเหมือนข่าว
๕. มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ในการเขียนสารคดี ผู้เขียนมีอิสระที่จะใช้ความสามารถในการผูกเรื่อง ลำดับความตามที่ต้องการ
๖. มีความเป็นอัตวิสัย (Subjectivity) ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ความนึกคิดของตนให้ผู้อื่นได้ทราบ โดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม

ภาษาสารคดี

ภาษาสารคดี

คำว่า ภาษาสารคดี หมายถึง ภาษาที่มีการใช้อย่างสละสลวย ให้ความสอดคล้องกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งของสารคดีที่มุ่งเน้นเสนอสาระ ข้อเท็จจริงและให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านด้วย

๑.การบรรยาย หมายถึงการเล่าเรื่อง ชี้แจง หรืออธิบายเรื่องให้ทราบ ภาษาที่ใช้มีหลายระดับให้สอดคล้องกับเนื้อหา

๒.ความถูกต้องชัดเจน ข้อเท็จจริงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเขียนสารคดี เพราะจุดมุ่งหมายของการเขียนสารคดีคือ มุ่งให้ความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้อ่าน วิธีการที่จะให้ข้อมูลอาจทำได้โดยการยกตัวอย่าง การให้คำจำกัดความ การใช้แผนภูมิ และการอ้างอิงแหล่งที่มา นอกจากนั้นแล้ว ควรมีลักษณะดังนี้

๒.๑) การยกตัวอย่าง จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการเลือกตัวอย่างจึงเป็นสิ่งสำคัญ ตัวอย่างจะต้องช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น ตัวอย่างไม่ต้องมากเกินไป ไม่ยาวเกินไป และไม่เป็นสิ่งที่พบเห็นได้ง่ายและเข้าใจง่าย

๒.๒) การให้คำจำกัดความ หรืออธิบายข้อความที่กล่าวถึง จะเป็นการสร้างความเข้าใจตรงกันในการเสนอสาระนั้น

๒.๓) การใช้แผนภูมิประกอบ เป็นวิธีที่จะช่วยให้ข้อมูลน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่า สิ่งที่เขียนนั้นมิได้เขียนขึ้นลอยๆ แต่มีการศึกษาค้นคว้ามาแล้วอย่างมีระบบ

โวหารที่ใช้ในการเขียนสารคดี

โวหารที่ใช้ในการเขียนสารคดี

๑. **บรรยายโวหาร** เป็นสำนวนที่อธิบายเรื่องราวโดยถ้อยคำ หมายถึง สำนวนที่กล่าวเรื่องยืดยาวตามความรู้ของผู้แต่ง สำนวนที่แต่บรรยายโวหารนั้นมีหลายประเภท

๒. **อธิบายโวหาร** คือการทำให้ผู้อ่านหรือฟังเข้าใจ จะเป็นวิชาความรู้ ทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์อันใดอันหนึ่งก็แล้วแต่ ผู้ที่อธิบายก็คือผู้ที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจแจ่มชัด ไม่มีข้อเคลือบคลุมสงสัย

๓. **พรรณนาโวหาร** คือสำนวนที่พรรณานถึงสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนพบเห็นว่าเป็นอย่างไร หรือรำพันถึงความรู้สึกของตนหรือของผู้อื่นว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ ตามความคิดของผู้แต่ง ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ค้นคว้าเหตุผลค้นเค้นเท่าใดนัก

๔. **เทศนาโวหาร** คือสำนวนที่ใช้แสดงหรืออธิบายข้อความให้กว้างขวางออกไป โดยเอาเหตุผลหรือหลักฐานมาประกอบความรู้ความเห็นของผู้แต่ง ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านผู้ฟังเข้าใจความหมายชัดเจน และเพื่อให้เห็นจริงและเชื่อถือตามเป็นข้อใหญ่

๕. **สาธกโวหาร** ได้แก่ โวหารที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้แจ่มแจ้ง จึงยกเหตุการณ์ สถานการณ์ หรือเรื่องนิทานมาเป็นตัวอย่างประกอบ

๖. **อุปมาโวหาร** หรือ **โวหารเปรียบเทียบ** เป็นโวหารที่ผู้เขียนมุ่งที่จะให้ผู้อ่านเข้าใจ หรือมองเห็นสารที่อ่านได้ชัดเจน จึงยกเอาสถานการณ์ บุคคล หรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่เขียนถึงนั้น

๖.๑ **อุปมา (Simile)** คือ การนำเอาสิ่งของสิ่งหนึ่งมาเปรียบเทียบกับและสองสิ่งนั้น ต้องเป็นสิ่งที่ต่างชนิดกัน การอุปมามักใช้คำในการเปรียบเทียบ เช่น ดัง เหมือน ดูจราว กับ ประดุจ เพียง เพียง ฯลฯ

๖.๒ **อุปลักษณ์ (Metaphor)** คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งหนึ่ง คำที่แสดงว่าเหมือนนั้นไม่มีปรากฏอยู่ เป็นการกล่าวเปรียบเทียบโดยตรงว่า สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง หรือถ้าจะมีก็ใช้คำว่า คือ เป็น

สรุปได้ว่า ผู้เขียนควรที่จะเลือกสำนวนภาษาและโวหารในการเขียนเพื่อจะได้รู้จักสื่อความคิดของตนเองออกมาเป็นถ้อยคำ ประโยค ย่อหน้า ตามความรู้ ความคิด หรือเหตุผล ตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ลักษณะของสำนวนการเขียนสารคดีต้องมีความชัดเจน ความกะทัดรัดและความสุภาพ องค์ประกอบของสารคดีต้องมี เอกภาพ สัมพันธภาพและสารัตถภาพ สำหรับภาษาที่ใช้ในการเขียนสารคดีมีภาษามาตรฐาน ภาษากึ่งมาตรฐานและภาษาระดับกันเอง ลักษณะของภาษาสารคดีจะใช้วิธีเขียนแบบบรรยาย เน้นความถูกต้อง สำหรับโวหารที่ใช้ก็ใช้บรรยายโวหาร พรรณโวหาร เทศนาโวหารสาธกโวหารและอุปมาโวหาร

แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานุๆ บ้านเรา)

แบบฝึกหัดที่ ๑

หลวงพ่อดโต

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง หลวงพ่อดโต แล้วตอบคำถามให้ครบถ้วน

หลวงพ่อดโต

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>

หลวงพ่อดโต เป็นพระพุทธรูปปางสะดุ้งมาร มีเกศเป็นเปลวเพลิง หน้าตักกว้าง ๔ ศอก ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของชาวอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี ในอดีตได้ประดิษฐานอยู่ที่วัดสวนจิง ซึ่งอยู่ในเขตบ้านหลวง ตำบลคอนแดง อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ขนาดหน้าตักกว้าง ๒ เมตร ๓ เซนติเมตร ปัจจุบันได้มาสถิตประดิษฐานอยู่ในวิหาร วัดสว่างอารมณ์ ตำบลแสนตอ ได้ประมาณ ๑๕ ปีเศษแล้ว เหตุที่ได้ย้ายมาเพราะได้มีทัพนพมาบรรจบกันจนผู้คนหวาดกลัวต้องอพยพไปอยู่ที่อื่น หลวงพ่อดโต ไม่มีผู้ดูแลรักษา ชาวบ้านแสนตอจึงไปอัญเชิญมาเพื่อสักการบูชาและดูแลรักษา ณ วิหารวัดสว่างอารมณ์ ตำบลแสนตอ ขณะที่อัญเชิญเดินทาง เกิดสิ่งมหัศจรรย์สาส์นขึ้น หุ่นหนึ่งเสียเฉย ๆ ชาวบ้านจึงทำบายศรีเพื่อบอกกล่าวและอัญเชิญ จึงทำให้การเดินทางสะดวกไม่มีอุปสรรคใด ๆ นับว่าเป็นบุญลาภอันมหาศาลของชาวบ้านแสนตอ หลวงพ่อดโต เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวบ้านแสนตอนับถือมากเป็นพิเศษ มีเหตุการณ์อย่างไกร่มานมัสการให้หลวงพ่อดท่านทราบพอถึงวัน ๘, ๑๔, ๑๕ ค่ำพากันมานมัสการเป็นประจำนำเอาทองมาปิดเป็นนิมิต หลวงพ่อดโตท่านเป็นพระที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพนับถือของชาวอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ครบถ้วนทุกข้ออย่างถูกต้อง

๑. ใจความสำคัญของบทความเรื่อง หลวงพ่อโต คือ

.....

๒. สาเหตุของการย้าย หลวงพ่อโต มาประดิษฐาน ณ วัดอื่นเนื่องจากสาเหตุใด

.....
.....

๓. ปัจจุบันหลวงพ่โต ประดิษฐานอยู่ ณ ที่ใด

.....

๔. ขณะที่อัญเชิญหลวงพ่โต มาประดิษฐาน ณ วัดแห่งใหม่ได้เกิดเหตุการณ์ใดขึ้น

.....

๕. หลวงพ่โต เป็นพระพุทธรูปปางอะไร

.....

คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๒

บ้านแสนตอ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง บ้านแสนตอ แล้วทำแผนภาพความคิดตามหัวข้อที่กำหนดให้

การที่อำเภอขานูวรลักษบุรี แต่เดิมชื่อว่าอำเภอแสนตอ นั้น ได้ทราบมาว่าสมัยก่อนการค้าขายได้ใช้ทางเรือเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากถนนหนทางยังไม่สะดวกรวดเร็วเหมือนในปัจจุบันพวกชาวเรือที่มากำขายในลำน้ำปิง พอเข้ามาในเขตตำบลแสนตอ ก็จะเห็นตอโผล่อยู่ตามลำน้ำบ้างตามหาดทรายบ้างมากมายสุดคณานับได้ ถ้าใครเดินเรือไม่ระวังเรือก็จะชนตอ ได้รับความเสียหายพวกชาวเรือจึงเรียก หมู่บ้านนี้ว่า “บ้านแสนตอ”

เมื่อเป็นที่ตั้งตำบล ทางราชการก็นำชื่อมาตั้งเป็นตำบลแสนตอ ต่อมามีการตั้งกิ่งอำเภอ ทางราชการก็นำชื่อมาตั้งเป็น “กิ่งอำเภอแสนตอ” ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้เสนอ ให้ตั้งชื่อใหม่ว่า “กิ่งอำเภอขานูบุรี” ซึ่งแปลได้ความว่า เมืองแสนตอ เช่นเดิม เพียงแต่ใช้ศัพท์ให้ฟังดูไพเราะและสละสลวย แต่ปรากฏว่า เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศตั้งเป็นกิ่งอำเภอ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้เพิ่มคำว่า “วรลักษณ” ให้ด้วย จึงมีชื่อว่า “กิ่งอำเภอขานูวรลักษณบุรี” คำว่า “ขานูวรลักษณบุรี” นั้นประกอบด้วยคำว่า ขานู แปลว่า ตอ คำว่า วร เป็นชื่อขุนวร ผู้เริ่มก่อตั้งเป็นกิ่งอำเภอคนแรก คำว่าลักษณ แปลว่า หมื่นแสน คำว่า บุรี แปลว่าเมือง เมื่อมารวมกันก็ยังคงมีความหมายเช่นเดิม และในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศยกฐานะเป็นอำเภอ และได้พิจารณาตัดพยัญชนะตัว “ณ” ออกไป จึงมีชื่อว่า “อำเภอขานูวรลักษบุรี”

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>

บ้านแสนตอ

ที่มาของชื่อบ้านแสนตอ

.....

.....

.....

ปัจจุบันบ้านแสนตอ นอกจากเป็นหมู่บ้านแล้วยังเป็น ?

.....

.....

.....

อดีตชื่ออำเภอแสนตอ ในปัจจุบันชื่ออำเภอ ?

.....

.....

.....

ปีใดและหน่วยงานใดที่ได้ประกาศยกฐานะเป็นอำเภอในปัจจุบัน

.....

.....

.....

 คะแนนเต็ม ๔ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๓ ดินแดนประพาสต้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ดินแดนประพาสต้น แล้วตอบคำถามแผนภาพความคิดให้ครบถ้วนถูกต้อง

การเสด็จประพาสต้นบ้านแสนตอ ในสมัยรัตนโกสินทร์

พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ครั้งเสด็จประพาสต้นและพักแรมที่ อำเภอลำลูกเกดบุรี ตอนหนึ่งว่า เวลาบ่ายสี่โมง แวะจอดถ่ายรูปหาดแล้วลงเรือชลประพาสเที่ยวต่อไปแวะบ้านข้างฝั่งตะวันออกถึงบ้านตาแสนปม เป็นปมไปทั้งตัวแต่ไม่มีอะไร แดดเผาจึงได้ลงเรือต่อมาจนเวลาย่ำค่ำขึ้นที่บ้านหาดแสนตอ เดินข้ามไปวัดสว่างอารมณ์ ตำบลที่เรียกว่า แสนตอ เป็นชื่อเมืองขานูนี้มีตอมากจริง ๆ เรือได้ไถ่ครั้งหนึ่ง เพราะเหตุที่ตลิ่งพังมาก เดินตามถนนฝั่งตะวันตก แวะเก็บอะไรต่ออะไรบ้าง มาจนถึงวัดที่เป็นวัดสร้างใหม่ เรียกว่า วัดหัวเมือง ตั้งแต่นั้นจนถึงที่ว่าการเมือง ซึ่งเป็นเรือนหลังคามุงแฝกทั้งนั้น ที่จอดเรืออยู่เหนือที่ว่าการนิดหนึ่ง”

ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๔๘ ได้กล่าวถึงคนผมแดง มีอยู่มากในเมืองขานูพระองค์ทรงบันทึกไว้ว่า “พระยาวิเชียรพาคคนผมแดงมาให้ดู อันลักษณะผมแดงนั้นเป็นผมม้าแดงอย่างอ่อนหรือเหลืองอย่างแก่ ผมที่แดงนั้นมาข้างพันธุ์พ่อ ถ้าผู้หญิงไปได้ผมดำ ลูกก็ออกมาผมดำไปด้วย ผมแดงนั้นเปลี่ยน ๓ อย่างแรกแดงครั้นอายุมากเข้าก็ดำหม่นลง แก่ก็เลยขาวที่เดียว บอกพี่ขานูว่า ดัวมาเวียงจันทร์แต่มาก่อนอนุเป็นขบถ จะได้ตั้งอยู่ช้านานเท่าไร ไม่ทราบ พุดเป็นไทย ประพตือการกิริยาเป็นไทย เฉพาะมีมากอยู่ที่เมืองขานู ที่กำแพงเพชรมีแต่กระเซ็นกระสาย ออกเรือเวลา ๓ โมงตรง”

ที่มา : <http://www.oknation.net /blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>

ใครเสด็จประพาสต้น

.....
.....
.....

เสด็จที่ใดบ้าง

.....
.....
.....

ในการเสด็จประพาสต้น

ทรงพบอะไรบ้าง

.....
.....

คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๔ ชุมชนโบราณเขากะล่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ชุมชนโบราณเขากะล่อน แล้วตอบคำถามแผนภาพความคิด ให้ครบถ้วนถูกต้อง

เขากะล่อน แหล่งโบราณคดีแห่งใหม่ ที่ค้นพบ เมื่อปี ๒๕๒๕ ที่บ้านหาดชะอม อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เป็นแหล่งโบราณคดี ยุคหินใหม่ จากการที่จังหวัดได้ให้สัมปทานเขากะล่อนให้ ผู้รับเหมา สร้างทางหลวงแผ่นดินสายขามเฒ่า แก่งเลี้ยว เมื่อไถหน้าดินลงไป ๑ - ๒ เมตร ก็พบขวานหินโบราณ จำนวนมาก

เขากะล่อนเป็นเขาดินลูกรังต่อกันสามลูก เรียงตัวในทางทิศเหนือ - ใต้ อยู่ห่างจากลำน้ำปิงราว ๒ กิโลเมตร จากการไถขุดบริเวณเชิงเขา ได้พบโบราณวัตถุจำนวนมาก อาทิขวานหินขัด ขนาดต่าง ๆ รวมทั้งยังทำไม่สำเร็จหลายร้อยอัน หัวธนูหิน กำไลหิน ที่ติดอยู่กับกระดูกท่อนแขน ได้ถูกรดแทรกเตอร์ดัน ขึ้นมา

เขากะล่อน ตามแผนที่ทหารมีชื่อว่า เขากำร้อง ภูมิประเทศและทำเล เหมาะกับ เป็นที่ตั้งบ้านเรือน คือ อยู่บริเวณริมน้ำปิง เชิงเขากะล่อน น้ำจะท่วมไม่ถึง เขากะล่อนเคยได้รับการใส่ใจ จากเจ้าหน้าที่อยู่พักหนึ่ง แต่ไม่นาน ก็ไม่มีคนสนใจ ปัจจุบันกับถูกทอดทิ้ง ไว้คนดูแล ถูกลักลอบขุดลูกรังมาขาย

ชุมชนโบราณแหล่งโบราณคดีเขากะล่อน เป็นแหล่งมนุษย์ยุคหินยุคแรกของกำแพงเพชร คือราว ๓๐๐๐ ปี ที่ผ่านมานับว่าน่าสนใจ เป็นอันมาก สมควรที่กรมศิลปากรได้ขุดค้นอย่างจริงจัง เพื่อได้ยืนยันอย่างเป็นทางการ ว่าเมืองกำแพงเพชร เก่าแก่ถึงขั้น ยุคหิน เขากะล่อน จึงเป็นสถานที่สำคัญที่แสดงรากฐาน ความเป็นชุมชนโบราณ ที่ควรขุดค้นเพื่อหาความจริง แห่งความภูมิใจในความเป็นเมืองกำแพงเพชร

ที่มา : <http://sunti-apairach.com/๐๒/๐๒P.htm>

แหล่งค้นพบ

ชุมชนโบราณ
เขาชะลอน

ความสำคัญ

ประโยชน์

คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๕

ขานูฯ กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ขานูฯ กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แล้วตอบคำถามแผนภาพ
ความคิดให้ครบถ้วนถูกต้อง

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอขานูวรลักษบุรี

๑. หาดพิทยาสานู ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิง หน้าเทศบาลตำบลขานูวรลักษบุรี อำเภอขานูวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เป็นหาดทรายริมแม่น้ำปิงยาวประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร เป็นชายหาดที่กว้างสะอาด น้ำใสสวยงาม สามารถลงเล่นน้ำได้อยู่ใจกลางชุมชน สะดวกในการเดินทางไปเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายนหรือเทศกาลสงกรานต์ จะมีผู้นิยมมาเที่ยวมาก เนื่องจากอากาศร้อนจัดคนจึงนิยมมาพักผ่อนอาบน้ำลงเล่นน้ำคลายร้อน

๒. แก่งเกาะใหญ่ ตั้งอยู่หมู่ ๑๒ บ้านใหม่ธงชัย ต.ปางมะค่า อำเภอขานูวรลักษบุรี แก่งเกาะใหญ่แบ่งออกเป็น ๒ ฝั่ง คือ ฝั่งของอำเภอแม่วงก์ อยู่หมู่ที่ ๒๔ บ้านใหม่แม่เลา อ.แม่วงก์ จ.นครสวรรค์และฝั่งของจังหวัดกำแพงเพชร แต่ขึ้นทะเบียนอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีลักษณะเป็นแก่ง มีหินขนาดใหญ่ ดันน้ำมาจากป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ แก่งเกาะใหญ่เป็นแก่งที่มีสายน้ำที่สวยงาม มีโขดหินมากมาย มีน้ำตลอดทั้งปี จะมีนักท่องเที่ยวมากในช่วงวันหยุด เดินทางผ่านถนนสลกบาตร - บ่อถ้ำ ไปประมาณ ๒๘ กิโลเมตร

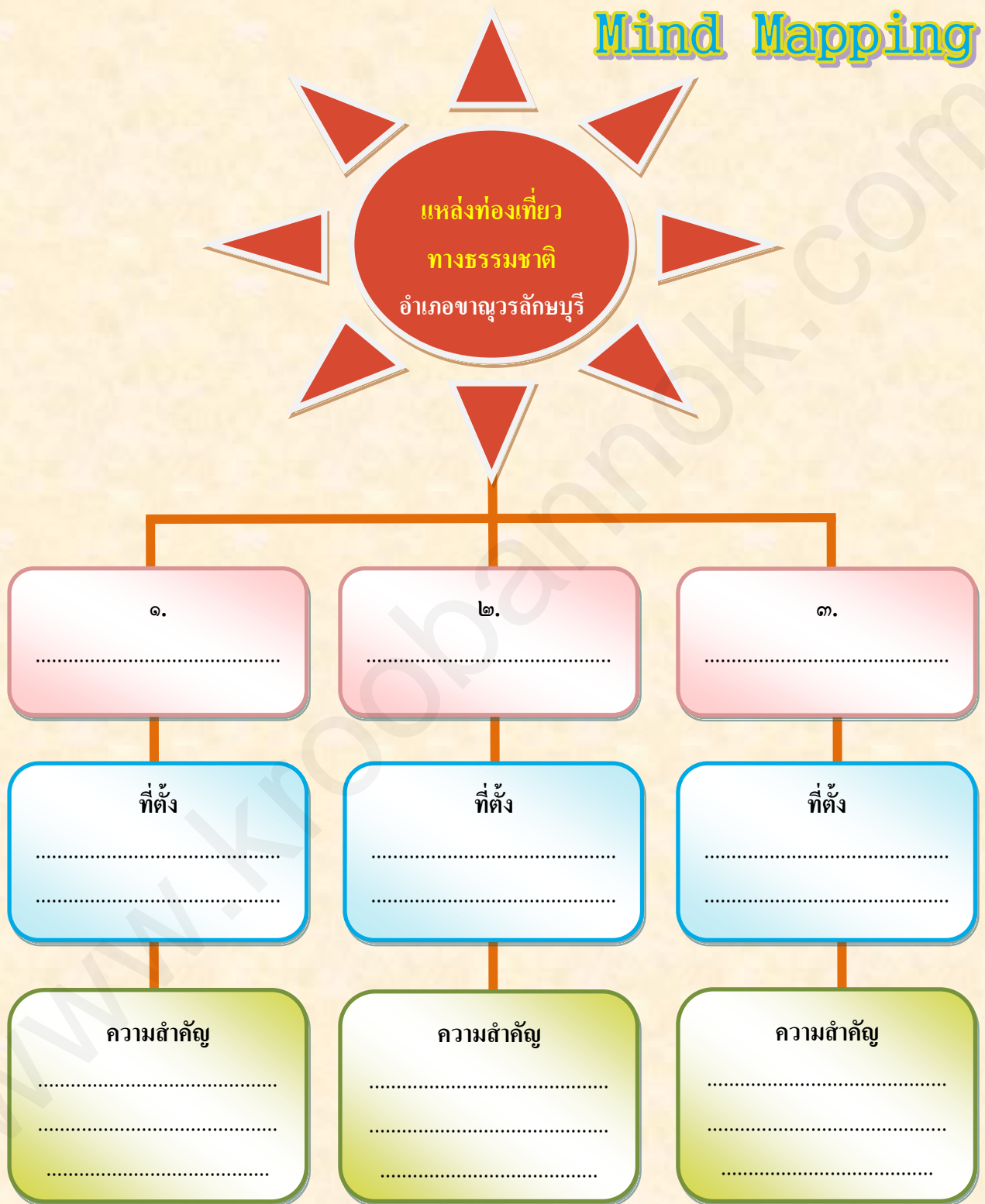
๓. น้ำพุธรรมชาติสระตาพรหม ตั้งอยู่ที่ตำบลคอนแดง อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร บนถนนสาย กำแพงเพชร - นครสวรรค์ (ถนนพหลโยธิน) ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๒๕๒ อยู่ด้านซ้ายมือ มีลักษณะเป็น น้ำพุธรรมชาติพุ่งขึ้นจากผิวน้ำในสระสูงประมาณ ๒ เมตร สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน จากถนน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่หาไม่ได้ง่ายนักในประเทศไทย

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>

Mind Mapping

คะแนนเต็ม ๖ คะแนน

แบบฝึกหัดที่ ๖ วัดสิงคาราม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง วัดสิงคาราม แล้วตอบคำถามแผนภาพความคิดให้ครบถ้วนถูกต้อง

อำเภอขามเฒ่าบุรี นับเป็นอำเภอที่สำคัญอำเภอหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากพระมหากษัตริย์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นประธานในการประกอบพิธีต่าง ๆ ของวัดสิงคาราม ซึ่งเป็นวัดที่มีความเก่าแก่และมีความสำคัญอีกวัดหนึ่งในอำเภอขามเฒ่าบุรี

วัดสิงคาราม ตั้งอยู่เลขที่ ๑ บ้านสลกบาตร หมู่ที่ ๑ ตำบลสลกบาตร อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๓ งาน ๕๐.๔ ตารางวา ปัจจุบัน พระมหาพร้อมเพรียง ฐิริญาโณ ป.ธ.๗ เป็นเจ้าอาวาสวัด รูปที่ ๘ แต่งตั้งเมื่อพ.ศ. ๒๕๕๐ วัดสิงคาราม เป็นวัดที่สร้างขึ้น ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งสันนิษฐานได้จากหลักฐานการก่อสร้างพระวิหารพระพุทธปฎิมากร พื้นกำแพงวิหารและลวดลายแกะสลักเนื้อไม้ระตูวิหาร ซึ่งยังมีให้เห็นในปัจจุบัน ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาครั้งหลัง เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๐๘ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๑

วัดสังคาราม เป็นวัดที่มีประวัติศาสตร์ คือ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๑ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทรงมีพระกรุณาธิคุณแก่ประชากรราษฎรในอำเภอขานวรลักษบุรี ทรงเสด็จเป็นองค์ประธานในการประกอบพิธีตัดหวายลูกนิมิต ณ วัดสังคาราม ยังความปลาบปลื้มให้แก่ประชาชนที่มารอรับเสด็จเป็นอันมาก

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานทางราชการและเอกชน ใช้เป็นสถานที่ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จัดกิจกรรม วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและวันสำคัญของชาติ ตลอดจนมีพุทธศาสนิกชนชาวตำบลสลกบาตร ได้เข้าวัดปฏิบัติธรรมทุกวันอาทิตย์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมากมาย

ที่มา : www.m-culture.in.th/moc_new/album

Mind Mapping

สร้างขึ้น

.....
.....
.....

ที่ตั้ง

.....
.....
.....

พิธีตัดหวายลูกนิมิต

.....
.....
.....
.....

ความสำคัญ

.....
.....
.....
.....

คะแนนเต็ม ๔ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๑ หลวงพ่อด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง หลวงพ่อด แล้วตอบคำถามให้ครบถ้วน

๑. ใจความสำคัญของบทความเรื่อง หลวงพ่อด คือ
หลวงพ่อด เป็นที่เคารพนับถือของชาวชาณุวรลักษบุรี

๒. สาเหตุของการย้าย หลวงพ่อด มาประดิษฐาน ณ วัดอื่นเนื่องจากสาเหตุใด
เหตุที่ได้ย้ายมาเพราะได้มีทัพพม่ามารบกวนจนผู้คนหวาดกลัวต้องอพยพไปอยู่ที่อื่น หลวงพ่อด ไม่มีผู้ดูแลรักษา

๓. ปัจจุบันหลวงพ่อด ประดิษฐานอยู่ ณ ที่ใด
ปัจจุบันหลวงพ่อดได้มาสถิตประดิษฐานอยู่วัดสว่างอารมณ์ ตำบลแสนตอ

๔. ขณะที่อัญเชิญหลวงพ่อด มาประดิษฐาน ณ วัดแห่งใหม่ได้เกิดเหตุการณ์ใดขึ้น
เกิดสิ่งมหัศจรรย์สาธุบ้านจี้ หยุดนึ่งเสียเลย ๆ

๕. หลวงพ่อด เป็นพระพุทธรูปปางอะไร
หลวงพ่อด เป็นพระพุทธรูปปางสะดุ้งมาร

คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๒ บ้านแสนตอ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง บ้านแสนตอ แล้วทำแผนภาพความคิดตามหัวข้อที่กำหนดให้

ที่มาของชื่อบ้านแสนตอ

สมัยก่อน มีตอไผ่ลอยอยู่ตามลำน้ำและ
หาดทรายมากมายชาวเรือจึงเรียก
หมู่บ้านนี้ว่า “บ้านแสนตอ”

ปัจจุบันบ้านแสนตอ นอกจาก
เป็นหมู่บ้านแล้วยังเป็น ?

ตำบลแสนตอ

บ้านแสนตอ

อดีตชื่ออำเภอแสนตอ
ในปัจจุบันชื่ออำเภอ ?

อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี

ปีใดและหน่วยงานใดที่ได้
ประกาศยกฐานะเป็นอำเภอ ในปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๔๕๐

กระทรวงมหาดไทย

คะแนนเต็ม ๔ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๓ ดินแดนประพาสต้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ดินแดนประพาสต้น แล้วตอบคำถามแผนภาพความคิดให้ครบถ้วนถูกต้อง

ใครเสด็จประพาสต้น

พระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

เสด็จที่ใด

เสด็จประพาสต้นและ
พักแรม เมืองขานู บ้านแสน
ตอ

ในการเสด็จประพาสต้น

ทรงพบอะไรบ้าง

ตาแสนปม คนผมแดง
วัดสว่างอารมณ์ วัดหัวเมือง

คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๔ ชุมชนโบราณเขากะล่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ชุมชนโบราณเขากะล่อน แล้วตอบคำถามแผนภาพความคิด ให้ถูกต้อง

คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๕

ชาณุฯ กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ชาณุฯ กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แล้วตอบคำถามให้ครบถ้วน

คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

แบบฝึกหัดทักษะที่ ๖ วัดสังคาราม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง วัดสังคาราม แล้วตอบคำถามแผนภาพความคิดให้ครบถ้วนถูกต้อง

สร้างขึ้น

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

ที่ตั้ง

บ้านสลกบาตร ตำบลสลกบาตร
อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชร

ใครเป็นประธานพิธีตัดหวายลูกนิมิต

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จัดกิจกรรม วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและวันสำคัญของชาติ

คะแนนเต็ม ๔ คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานูฯ บ้านเรา)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นประเภทของสารคดี

- ก. สารคดีนวนิยาย
- ข. สารคดีท่องเที่ยว
- ค. สารคดีวิชาการ
- ง. สารคดีประวัติศาสตร์

๒. สารคดี หมายถึง

- ก. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเป็นข้อเท็จจริง พัฒนาความรู้ สติปัญญา
- ข. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเป็นการแสดงความคิด พัฒนาความรู้ สติปัญญา
- ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นบนโลกปัจจุบัน
- ง. ข่าวสาร เอกสาร หนังสือที่ให้ความรู้ พัฒนาอารมณ์ สังคม

๓. สารคดีเรื่อง “ขานูฯบ้านเรา” จัดเป็นสารคดีประเภทใด

- ก. สารคดีวิชาการ
- ข. สารคดีทั่วไป
- ค. สารคดีชีวประวัติ
- ง. สารคดีภูมิปัญญา

๔. องค์ประกอบของสารคดี ประกอบด้วยอะไรบ้าง

- ก. เนื้อหา ชื่อเรื่อง สรุป
- ข. เนื้อหา ความคิด วิเคราะห์เสนอ
- ค. คำนำ ตัวละคร วิเคราะห์เสนอ
- ง. คำนำ เนื้อหา สรุป

คะแนนเต็ม ๘ คะแนน

อ่านบทความเรื่อง ประชาคมอาเซียน แล้วตอบคำถามข้อ ๕ - ๖

ประชาคมอาเซียน

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ มีประเทศสมาชิกรวม ๑๐ ประเทศ แบ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม ๖ ประเทศ คือ บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ ๔ ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม หรือเรียกสั้น ๆ ว่ากลุ่ม CLMV (Cambodia, Lao, Myanmar, Vietnam)

“ประชาคมอาเซียน” เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบมาถึงภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือ การทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

สัญลักษณ์ของอาเซียน ได้แก่ รวงข้าวสีเหลือง ๑๐ ต้น เป็นตัวแทนของประเทศสมาชิกทั้ง ๑๐ ประเทศที่ร่วมก่อตั้งอาเซียนเคยวาดฝันไว้ว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง ๑๐ ประเทศนี้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรภาพ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ขณะที่วงกลมที่อยู่รอบรวงข้าวนี้แสดงถึงความเป็นเอกภาพ ความเป็นหนึ่งเดียวและความสมานฉันท์ของอาเซียน

๕. ประชาคมอาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อเหตุใดเป็นสำคัญ

- ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง
- ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ
- ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสังคม
- ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

๖. สัญลักษณ์ของอาเซียน คือ

- รวงข้าวสีฟ้าบนพื้นสีแดงวงกลมสีขาวและน้ำเงิน
- รวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงวงกลมสีขาวและน้ำเงิน
- รวงข้าวสีแดงบนพื้นสีฟ้าวงกลมสีขาวและน้ำเงิน
- รวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีฟ้าวงกลมสีขาวและน้ำเงิน

๗. ข้อใดกล่าวถึงสีของสัญลักษณ์อาเขียนไม่ถูกต้อง

- ก. สีน้ำเงิน หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ข. สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
- ค. สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
- ง. สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

๘. ลักษณะของสารคดีที่ดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

- ก. เนื้อเรื่องมีความยาวไม่มาก ไม่น่าเบื่อ อ่านง่าย
- ข. เนื้อเรื่องเน้นความบันเทิงเป็นหลัก ไม่ล้าสมัยจำกัดเวลา
- ค. จำกัดเนื้อเรื่องในการเขียน เน้นแต่เรื่องมีสาระบันเทิงนำมาเขียน
- ง. เนื้อเรื่องมีสาระประโยชน์ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด ไม่ค่อยล้าสมัยไม่จำกัดเวลา

๙. สารคดีเรื่อง “ชีวิตหญิงในเรือนจำ” น่าจะเป็นสารคดีให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร

- ก. คุณธรรมจริยธรรมนำชีวิต
- ข. การใช้ชีวิตที่สุขสบาย
- ค. การใช้ชีวิตในคุก
- ง. การเปลี่ยนแปลงของคนในโลก

๑๐. สารคดีที่มีคุณภาพต้องเน้นความสำคัญเรื่องใด

- ก. การเลือกสรรถ้อยคำ
- ข. การใช้คำหลากหลาย
- ค. การใช้คำที่มีการเปรียบเทียบ
- ง. การใช้คำที่เป็นปัจจุบัน

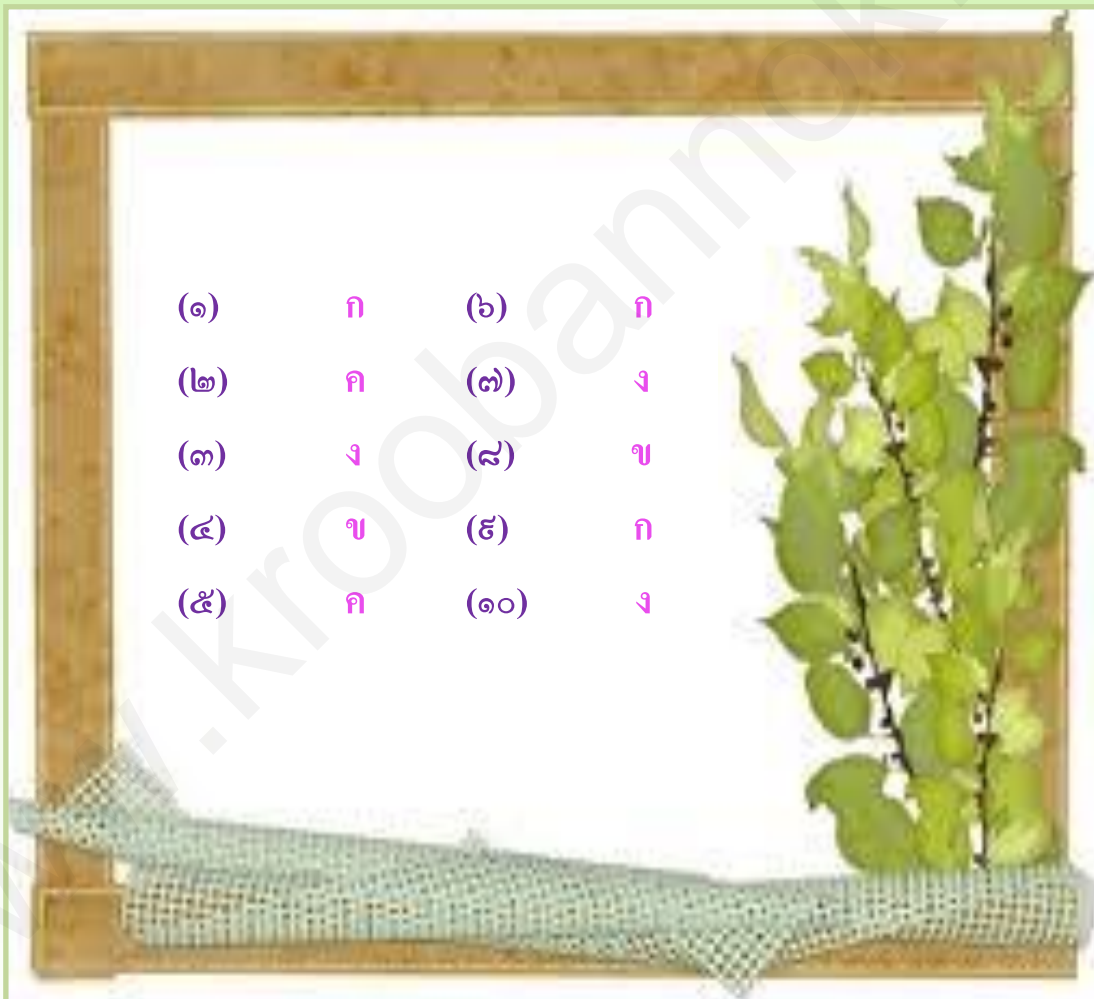

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานูๆ บ้านเรา)

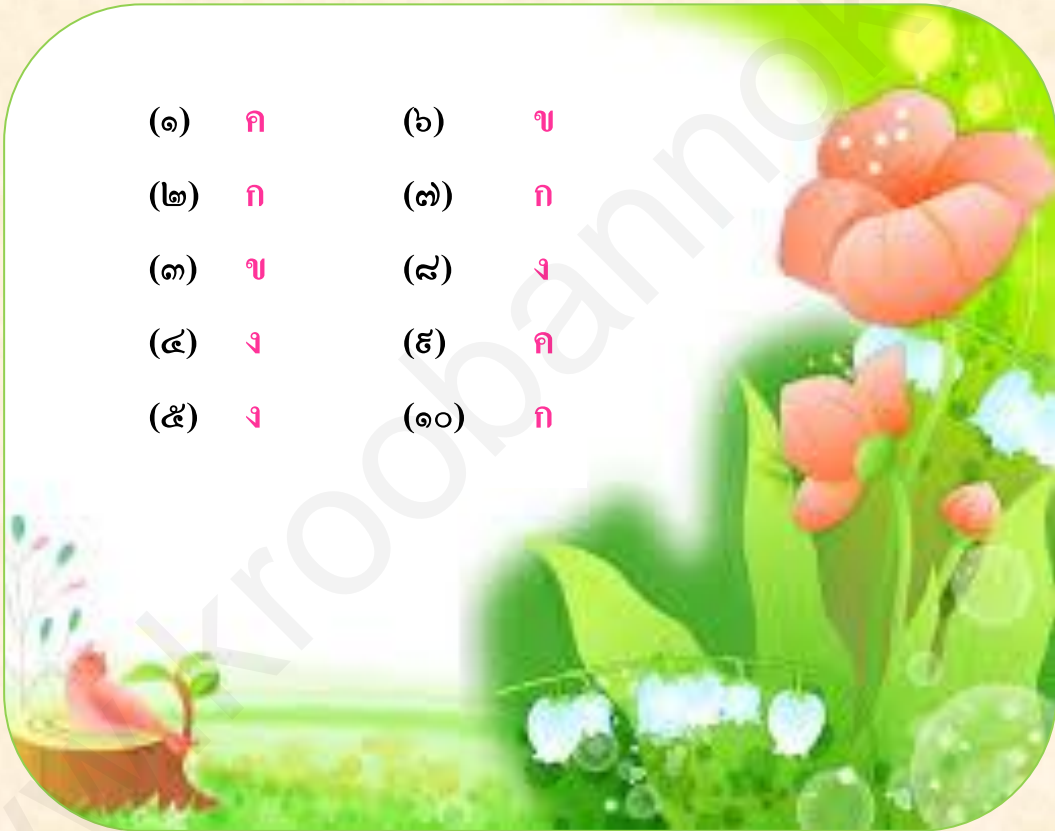
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี (ขานูฯ บ้านเรา)

(๑) ค	(๖) ข
(๒) ก	(๗) ก
(๓) ข	(๘) ง
(๔) ง	(๙) ค
(๕) ง	(๑๐) ก

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เล่มที่.....เรื่อง.....

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในช่องใต้ตัวเลือก ก ข ค ง ที่นักเรียนคิดว่าถูกต้อง
ที่สุดเพียงข้อเดียวในกระดาษคำตอบโดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ ๑๕ นาที

กระดาษคำตอบก่อนเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

คะแนน

กระดาษคำตอบหลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

คะแนน

บรรณานุกรม

- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (๒๕๔๒). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา นาคสกุลและคณะ. (๒๕๒๔). การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่๓. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- จิตรารักษ์ คิ้วจุมพล. (๒๕๔๕). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (๒๕๔๕). คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (๒๕๔๔). ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- ธรรมศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา. (๒๕๒๓). โครงกลอนของครูเทพ. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- นพวรรณ สิริเวชกุล. (๒๕๔๖). เรื่องสั้นสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (๒๕๕๑). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ : เทคนิคปรีณติง.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (๒๕๔๕). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (๒๕๔๖). พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สิทธิา พินิจภูวดล. การอ่านพิจารณาวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- โอกาส อาจอรณม. ความรู้ ๕ นาท. กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต.
- ไกด้งษ์. (๒๕๕๕). ดินแดนประพาสต้น. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖, จาก <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>.
- ไกด้งษ์. (๒๕๕๕). บ้านแสนตอ. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖, จาก <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>.
- ไกด้งษ์. (๒๕๕๕). แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖, จาก <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>.
- ไกด้งษ์. (๒๕๕๕). หลวงพ่อโต. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖, จาก <http://www.oknation.net/blog/guidepong/๒๐๑๐/๐๕/๒๓/entry-๔>.
- วัฒนธรรม, กระทรวง. (๒๕๕๕). วัดสังคาราม. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖, จาก http://www.m-culture.in.th/moc_new/album.
- สันติ อภัยราช. (ม.ป.ป.). ชุมชนโบราณเขาชะลอน. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖, จาก <http://sunti-apairach.com/๐๒/๐๒๒.htm>.

